

VÝSTAVA OBRAZŮ BOJIŠŤ

(Letohrádek královny Anny)

Snad byla bojiště krásnými krajinami, leč žírná pole, pláň, úhory a horský svah zryla válka — teď je to žalupné místo smrti, širá Golgata, vrak, jež nečiní smutným jen soumrak nebo nálada. Někdejší krajinné znaky bojišť jsou setřeny, není to již ani země, ale obnažená mrtvola, jejíž děsné rány zejí. Velikost této smrti nelze změřiti ani slávou, ani bolestí.

O. Nejedlý, maluje tato místa, neměl asi na mysli vítězství, úhrnné vědomí válečných hrůz a stav krajiny měly jej k práci, jež zobrazila pohromu a zmar. Zlá mračna, siné světlo, vývraty, pahýly stromů, tragická linie horizontů vyznačuje obrazy francouzských bojišť; Nejedlý zří je jako jeviště dějů krutějších Barbussova románu, horlí proti válce.

V. Beneš počíná si jinak, válečné pole jest mu především krajinou, již pečlivě maluje, mysle při práci spíše na obraz než na výminečnost bojišť. Osvětlení, barvy porušených staveb, dny zajímají malíře samy o sobě, nic neproměňuje Benešova způsobu čisté malby [.....] — Lze-li říci, že jsou bojiště O. Nejedlého patetická, má Benešova práce znaky optimismu.

Obrazy Ladislava Šímy jsou bližší pojetí Benešovu, leč není tu žádného obestření. Krajinné vlastnosti zvýrazňuje malířsky, jsou pevně namalovány, shrnuty a převedeny v obraz bez náladového zaujetí, mocně a ve shodě s pravdou. Jsou to daleké pohledy na hory, jak je znají vojáci z jižní fronty. Pohoří tam stála jako pevnost a nebyla rozbita, dnes již oživující zdají se málo dotčeny válečnou liticí — a přece, jakkoli obrazy nepopisují prožitého pekla, je v nich vše, nač z krajiny vzpomínáte.

Obrazy Koníčkovy jsou dobré malby, jež převádějí úkol zobraziti bojiště na širší téma krajinářské. Jeho malířská práce je sympatická i tehdy, setrvává-li příliš na věcech ne-

příznačných, jež nemají jiného významu, než aby učinily obraz sličnějším.

J. A. Zeyer vystavuje několik obrazů míst, v nichž se tvořily legie; jsou malovány způsobem, kterým se tento malíř obvykle vyjadřuje.

Práce Harnovy nejsou stejného druhu. Popisné kresby zholá nezajímají, leč jsou v jeho sbírce leckteré jiné obrazy, jež nepřestaly na vnějšku věcí. Tváře tyto, měl Harna dosti učitelů, leč to, co je v těchto obrazech jeho vlastní, svědčí snad o malíři, jenž by mohl býti lepší, než jest.